

מאורות השבת

פרשת אָמור

עורך: הרב סתיו א.

מאור הפרשה | מאור הדרשה | מאור הלשון | מאור הבית | מאור ההלכה

מאור הדרשה

ההתערבות

"וְלֹא יִחַלְלוּ אֶת שֵׁם קְדֹשִׁי" (כ"ב, ב)
העבירה החמורה ביותר היא חילול השם,

שכן על מצוות "עשה" - עושה תשובה ולא זו עד שמכפרים לו. על מצוות "לא תעשה" - תשובה תולה ויום הכיפורים מכפר. על העבירות החמורות שבתורה - תשובה ויום הכיפורים תולין ויסורין מכפרים.

אבל על חילול השם - תשובה יום הכיפורים וייסורים תולים ומיתה מכפרת. ומה הוא חילול השם? כל אחד לפי דרגתו.

אם אדם שהולך עם כיפה על הראש צועק ברחוב או מקלל, אם הוא הולך לבית כנסת וכשהוא חוזר הוא צועק על אשתו עד שכל השכונה שומעת, אם יהודי כשר יושב במושב לצים, או ממלא טוטו או מסייע בדרך כזו או אחרת בידי עוברי עבירה וכהנה וכהנה.

ב"ה אנחנו לא יהודים כאלה - אנחנו יהודים טובים, אבל לפעמים תוך כדי שמנסים לעשות קידוש השם ומעשים טובים, אנחנו עוברים על חילול השם בלי לשים לב!

מלך אחד שלח את שר החוץ שלו למדינה השכנה כדי לסדר עניין מסויים. אמר לו המלך: "תעשה כל מה שצריך, רק דבר אחד אני מבקש ממך - אל תתערב שם עם אף אחד!"

המשך בעמוד 2

מאור הפרשה

ר' אבשלום ח. (חמדת משה נעם השבת)

ברית, פסח ועומר

"וּסְפַרְתֶּם לָכֶם מִמַּחֲרַת הַשַּׁבָּת מִיּוֹם הַבִּיאָכֶם אֶת עַמְרַת הַתְּנוּפָה שִׁבְעַת שָׁבוּתוֹת תְּמִימֹת תִּהְיֶינָה." (ויקרא כג, טו)

לאחר היציאה ממצרים, הקב"ה מצווה את בני ישראל במצוות ספירת העומר. אומר החינוך (שו): נצטוונו למנות ממחרת יום טוב של פסח עד יום נתינת התורה, להראות בנפשנו החפץ הגדול אל היום הנכבד הנכסף ללבנו, כעבד ישאף צל, וימנה תמיד מתי יבוא העת הנכסף אליו שיצא לחירות. לכאורה מצווה קלה, שרק מבטאת את ההשתוקקות לקבלת התורה.

אומר החמדת הימים: והנה ראוי לדעת כי הימים האלו בין פסח לעצרת נזכרים ונעשים להתקדש בקדושה עליונה, אשר בקרב הימים האלה הקדושה רבה והולכת עד יום מתן תורה ובהם ימצא כל איש ישראל עזר וסיוע לתקן את נפשו לקדושה ולטהרה. והסבא מקלם אומר: כל יום מימי ספירת העומר מיועד לעבוד בו ולקנות קנין אחד ממח' קנייני התורה (אבות ו) אם כן, ספירת העומר זה לא סתם ספירה, אלו ימים של התקדשות, עליה רוחנית.

אומר העקדת יצחק (שער סז): בתחילת ענינם ממחרת יום ראשון של פסח הביאו את קרבן העומר, שבא מן השעורים.. והיה זה להודיע שאמנם כבר יצאו ישראל מכלל כל האומות שנחשבו לתבן או קש או לקוצים כסוחים, ובאו לכלל תבואה, אבל עדיין היו במדרגת השעורים שהוא מאכל בהמה. כי עדיין לא באו לכלל שלימותם המיוחד הנמשל לחטים שהוא מאכל האדם בייחוד. כלומר, בני גאולים, יוצאים ממצרים "גוי מקרב גוי" אבל הגאולה לא שלימה..

המשך בעמוד 4

נא לשמור על קדושת הגליון

נא לא לקרוא בשעת התפילה וקריאת התורה

לעילוי נשמת רבי שמריהו יוסף חיים בן רבי יעקב ישראל זללה"ה

"אין בעיה" - השיב שר החוץ ויצא למשימה.

אחרי שסיים את המשימה בהצלחה, הלך לישון במלון.

ברגע שהוא נכנס ללובי של המלון, הוא מצא מאה וחמישים זוגות עיניים נועצות בו מבטים מוזרים, כל האורחים של המלון מסתכלים עליו בצורה משונה. הוא לא הבין מה קרה, הוא ניגש לפקידה של המלון ונתן לה את הדרכון, אבל היא לא הגיבה...

שאל אותה: "גברת, מה קורה פה?!" אמרה לו: "לא נעים לנו להגיד לך... אבל גיבן כמוך אף פעם לא ראינו..."

"מה אני? אני לא גיבן!" אמרה לו: "ובכן, מה הסיבה שכולם מסתכלים?"

רוצה להתערב איתנו שאתה לא גיבן? מיליון דולר שאתה גיבן!"

הוא נזכר שאסור לו להתערב, אבל מצד שני הוא יודע בוודאות שהוא לא גיבן, וזה רווח נקי של מיליון דולר!!! אמר לעצמו, לזה המלך לא התכוון - "סגור, התערבנו! איך נבדוק את הדבר?"

אמרה לו: "שניים מאיתנו יעלו איתך לחדר. תוריד את החולצה, תראה להם את הגב שלך שאתה לא גיבן וגמרנו."

עלו איתו שני אנשים לחדר, הוריד את הבגדים, הראה להם, קיבל מיליון דולר!

למחרת חזר למלך וסיפר לו את כל מה שעבר עליו, ואז אמר לו: "עוד דבר אחד... הבאתי בונוס מיליון דולר! התערבתי בהתערבות בטוחה", וסיפר לו את אשר ארע.

אמר לו המלך: "איזה ברועך! מה עשית לי? אני התערבתי אתם על מאה מיליון דולר שהם לא יצליחו להפשיט אותך!"

אי אפשר לעבור על שולחן ערוך כדי לעשות חסד או קירוב.

הקב"ה לא צריך טובות, הוא צריך יהודי שלא מחלל את השם!

(אפריון שלמה)

מאור הלשון

ר' דניאל ג'.

יום נסת, יום אשר ברכת

הגמרא (שבת לג:) מבארת את סיבת מחבואו של רבי שמעון בר יוחאי במערה. שכאשר ישבו שלושת חכמי ישראל, התנאים, רבי יהודה, רבי יוסי ורבי שמעון יחדיו, ואף יהודה בן גרים ישב סמוך להם, פתח רבי יהודה ואמר, כמה נאים מעשיה של אומה זו (רומי), תקנו שווקים, תקנו גשרים, תקנו מרחצאות, רבי יוסי שתק, ולעומת זאת, רשב"י אמר, שכל מה שעשו לצורך עצמם עשו. הלך יהודה בן גרים, וסיפר לתלמידים או לאביו ולאמו את השקפת עולמם של חכמי ישראל הללו, ולא התכוון שיגיעו הדברים אל המלכות, אך בכל זאת הגיעו הדברים על ידו למלכות (ע"פ רש"י). מיד גזרו על רשב"י עונש מיתה. ובעקבות כך, נאלץ רשב"י להיחבא, בתחילה בבית המדרש, וכאשר חשש שיגלו שהוא שם, ברח הוא ובנו, רבי אלעזר, אל המערה למשך שלוש עשרה שנה. כשמת הקיסר ובטלה גזירתו, יצא מהמערה, וכשראה את יהודה בן גרים מתהלך בשוק, אמר, עדיין יש לזה בעולם? נתן בו עיניו והפכו לגל של עצמות. (עיוין בתוס' שר"ת סובר, שהמעשה היה עם **בני** יהודה בן גרים, ולא גורסים בגמ' גל של עצמות, שזה לשון של גנאי, אלא 'נח נפשיה').

וממעשה זה למד הרמב"ם (דעות פ"ז ה"ה), ש'המספר דברים שגורמים, אם נשמעו **איש מפי איש**, להזיק חבירו בגופו או בממונו ואפילו **להצר לו** או **להפחידו** הרי זה לשון הרע'. כמבואר ב'כסף משנה', שדין זה נלמד ממעשה יהודה בן גרים, שהרי לא הוא הלך לספר למלכות, אלא ע"י 'איש מפי איש', ואעפ"כ הענישו רשב"י, רואים שגם על כך יש איסור.

וכוונת הרמב"ם לומר שיש איסור לשון הרע אפי' כשלא מתכוון לגנות בזה את חבירו, שאם מתכוון לגנות את חבירו, אפי' שהשומע לא רואה בזה גנאי, יש בזה איסור לשון הרע, שעצם זה שבוחר להרשיע את חבירו הוא חלק מהאיסור, וכדכתב רבינו יונה (שע"ת ש"ד רטז), אלא ודאי שהכא מיירי שלא מתכוון לגנותו, וגם השומעים לא רואים בזה גנאי, דא"כ, ג"כ ברור שאסור מצד שמתגנה בעיני השומעים והוא לשון הרע, וא"כ כוונת הרמב"ם לומר שאפי' שאין כוונה למספר ולשומע לגנות, מ"מ

אם יכול להגרם נזק וכו' אפי' איש מפי איש חשיב לשון הרע, וזהו חידושו של הרמב"ם כאן, וכן הבין ב'חפץ חיים' (כלל ג' סק"ז, וכלל ד' סק"א), והוכיח זאת ממעשה יהודה בן גרים, שהרי בוודאי שיהודה בן גרים לא התכוון בדבריו לגנות את רשב"י, וגם השומעים שסיפר להם לא ראו בכך גנאי, וכל מעשהו היה לתומו בביתו או לתלמידים וכדכתב (שם) רש"י, ואעפ"כ, כיון שעל ידו הגיעו הדברים בסופו של דבר למלכות, נענש. [ומה שלא היה כאן את ההיתר של 'אפי' תלתא', היינו משום שהם היו תנאים קדושים, שבוודאי היו נזהרים מאיסור זה, ולא עליהם נאמר 'חברך חבא אית ליה' שמכח זה חל ההיתר של 'אפי' תלתא'].

ובאמת שדין זה נמצא כתוב ב'אור החיים', שהקשה, למה צריך לומר 'לא תלך רכיל', והרי רכיל הוא ההולך לחפש מומים וכדו', וא"כ ענין ההליכה כבר כתוב במילה 'רכיל', ותירץ, שבא לומר שלא יסבב בדיבורו את הרכילות שנעשית ע"י אחרים, כלומר, שלא יגלה דברים אפי' באופן שאין זה נחשב רכילות, במקום שיש לחוש שיוליכו השומעים את הדברים, ונמצא שהוא הולך את הרכילות ע"י האחרים. והוסיף, שלפי"ז, המשך הפסוק מדויק להפליא, דהיינו 'לא תלך רכיל בעמך', כלומר אל תולך את הרכילות ע"י עמך, ומסיים הפסוק: אני ה', לומר, אני בוחן את הדברים ממי הם יצאו בתחילה וממנו אני פורע. עכת"ד.

למדנו שיש על האדם להיזהר מלומר דבר העשוי לגרום נזק או צער וכדו' לחבירו, ואפי' אם המדבר לא מתכוון להזיק וכדו' וגם השומע לא מתכוון לכך, אלא יש לו לחשוש שמא יתגלגלו הדברים לכך, ונביא דוגמא לכך [מה'חפץ חיים'], שאסור לומר על אדם שהוא בעבר התנהג שלא כשורה, או שאבותיו וקרוביו התנהגו שלא כשורה, אע"פ שהמספר רואה את מה שהמדובר עזב את דרכו הרעה, ושלא עושה מעשה אבותיו כמעלה, וכך גם השומע חושב, מ"מ יש לחוש לכך, שיתגלגלו הדברים לאוזנו של מאן דהו שיסבב לו צער מכך, דהיינו כשיספר את זה בפניו, או על כל פנים יכול להצר לו, כדוגמת רישום למוסדות תורה או שידוכים. וע"כ אין לו לספר דבר זה, אלא אם כן יודע בפירוש שדבר זה לא יתגלה לאף אחד.

ה' ישמרנו מחטוא בלשונונו. אכ"ר.

מאור הבית

כל זמן שהנר דולק אפשר לתקן!

כל זמן שהנר דולק אפשר לתקן! זהו לא סתם משפט, זהו משפט חזק שבשביל לא להתייאש ולחשוב שאבדה התקוה, כדאי לשון אותו בכל רגע ורגע לפני שנופלים ליאוש. אף פעם לא מאוחר לתקן, כל רגע ורגע יש לך הזדמנות, כל עוד שהנשמה בך. הקב"ה כל כך רחמן ונותן לנו אין סוף הזדמנויות לתקן את שעיוותנו. "כי שבע יפול צדיק וקם" (משלי כד, טז).

כמה פעמים קרה שלקחת על עצמך קבלה ו... הופס נפלת בה שוב ושוב והחלטת שזהו, לא הולך ואבוד לך וזה הכי מסוכן לחשוב כך, כי היאוש הזה יכול לגרור אחריו עוד נפילה ועוד נפילה. נפלת? תתחזקי ותירמי את עצמך ותביני שזה הנסיון שלך ולהבא בעזרת השם את תצליחי להתגבר.

שימי לך כפרוייקט את הקושי המסויים שיש לך - למשל לדון לכף זכות, ועבדי חזק על המידה הזו, וכן, זה נכון, שדווקא שלקחת לך את הפרוייקט הזה, הקב"ה יביא לידיך נסיון בדבר כמה וכמה פעמים עד שתצליחי לגמרי.

החלטת שאת לא מרימה את קולך בבית יותר ו... בדיוק באותו היום הילדים הוציאו אותך מדעתך והנה הרמת את הקול, אל תשברי, זכרי שזהו נסיון וכל זמן שהנר דולק אפשר לתקן!

הכיני שלט עם הכיתוב "כל זמן שהנר דולק אפשר לתקן" ותלי אותו בבית במקום שתמיד תראי אותו וזה יעזור לך לתקן את המעוות מבלי להתייאש. הדליקי נר לרבי שמעון בר יוחאי וקחי ממנו כוחות להחזיק מעמד בעבודת החיים.

כותבת לך באהבה רבה!

אחד הלקחים היסודיים ביותר במשנתו של רבי ישראל מסלנט זצ"ל (מייסד תנועת המוסר) היה זה כאשר הלך רבי ישראל בשעת לילה מאוחרת וראה שהסנדלר עדיין עסוק במלאכתו. איחורה של השעה גרמה לו לרבי ישראל לשער ולהרהר שכבר מתאים היה לסגור את החנות וללכת לישון, ובפרט שבזמן כניסתו לחנות הוא ראה שלא נותר מהנר כי אם טיפ טיפה, עוד מעט הוא יגמר ויכבה מאליו.

הוא שאל את הסנדלר על כך, שהרי הנר כמעט נגמר והשעה מאוחרת... האם לא כדאי כבר ללכת לישון?

ענה לו הסנדלר באותו משפט שנשאר לנצח: "רבי, כל זמן שהנר דולק אפשר לתקן". רבי ישראל לקח את המשפט כהוראת חיים.

ל"ג בעומר עוד כמה ימים, והיום הזה בדיוק דומה ליום שבו הסנדלר לא סיים את עבודתו לא הלך לישון עד שכבה הנר.

ביום זה נוהגים להדליק מדורות כעין זכרון למה שהתרחש באותו יום. היה זה יום ארוך במיוחד ולא שקעה החמה עד שגילה רבי שמעון בר יוחאי את כל שניתנה לו רשות לגלות. וכשסיים שקעה השמש ונסתלק רבי שמעון בר יוחאי למנוחת עולמים.

יקירת! כל זמן שהשמש זורחת (ועכשיו שעון קיץ והיום ארוך) והלילה עדיין לא ירד יש לך הזדמנות לתקן את של אותו היום וכבר באותו היום.

כל זמן שאת זוכה להדליק נרות שבת יש לך הזדמנות להמשיך להתפלל ולבקש.

כל זמן שאת מתעוררת ליום חדש יש לך הזדמנות להיות יותר טובה מאתמול.

[טו] שכל זמן שלא נסתיימה עשיית המצוה, חשיב עובר לעשייתן:

[טז] שעדיין לא נסתיימה עשיית המצוה, כיון שדעתה מתחילה על כל הנרות שהיא רגילה להדליק:

[יז] ואינה יכולה להוסיף ולהדליק כעת עוד נר אחד ולברך, דהא לדידה כבר נגמרה המצוה, שהרי אינה רגילה להדליק יותר נרות:

[יח] הנה השת"ז שם הביא דברי השכ"ג בהגה"ט סקי"א שאם נזכרה אחרי שקעה החמה, לא תברך, דהיאך תאמר וציונו להדליק, הלא עתה אסור להדליק, ואם עדיין לא שקעה החמה, תברך. וכתב עליו, ולי צ"ע, ע"כ, ונראה שנסתפק בדין הדלקת נר שבת, האם בעצם ההדלקה כבר קיים מצוותו. וכיון שהדליק, שוב אינו יכול לברך, שהרי כל הברכות צריך לברך עליהן עובר לעשייתן. וכל שלא בירך קודם עשיית המצוה, שוב לא יברך. או דילמא עיקר הדלקת הנר הוא כדי שיהנה ממנו בשבת. וא"כ כל זמן שהנר דולק ונהנה ממנו, חשיב כמצוה הנמשכת, שיכול לברך עליה אפילו אחר ההדלקה. שהרי כל מצוה שיש לה משך זמן, יכול לברך עליה כל זמן שהוא עוסק בה, ומיקרי עובר לעשייתה. ומדברי המשני"ב בביה"ל ס"ה ד"ה כשידליק, נראה שיכולה לברך כל זמן שלא שקעה החמה. אבל כיון שהשת"ז נסתפק בזה, אמרינן סב"ל ולא תברך. וכן הכריע החזו"ע ח"א עמוד קעב, עיי"ש. לפיכך כתבתי בפנים שלא תברך, ושם בירכה יש לה על מי לסמוך:

ובלא"ה יש לי הרהורי דברים בזה, שהרי השכ"ג כתב כן בשם מהר"י ברוגא, והלא הוא מן האשכנזים שמנהגם לברך לאחר ההדלקה, הלכך שפיר כתב שיכולה לברך גם אח"כ. וזה נראה כוונת המג"א סקי"א שכתב שיכולה לברך אפילו אחרי שחשיכה, עיי"ש. והיינו כיון שכבר הדליקה, ומברכת לאחר ההדלקה, אבל לדין שצריכה לברך לפני ההדלקה משום דבעינן עובר לעשייתן וכדלעיל, א"כ כשנגמרה עשיית המצוה פשיטא שאינה יכולה לברך עוד. ובאמת השכ"ג והשת"ז פסקו שצריכה לברך לפני ההדלקה, ולא חילקו כן בדברי מהר"י ברוגא, ומשמע שהם הבינו בדבריו שאין חילוק בזה, ודו"ק:

ומהר"ש קורח בעריכת שולחן סי"א לא הזכיר מדברי השת"ז, אבל העלה בלשון י"א, את סברת מהר"י ונה בתכלאל כתי, שאם שכחה לברך, תברך בנוסח על הדלקת נר של שבת. ואם נכנסה השבת מיד אחר שהדליקה, אינה מברכת. ודן בסברא זו, ונראה שמסקנת דבריו שאינה מברכת, עיי"ש:

אלא שעדיין ק"ק לי למה לא תכבה את הנרות, ותדליק אותם שוב בברכה, שהרי לדין אינה מקבלת שבת בהדלקת הנרות, וכדלקמן סעיף כו. ולולא דמסתפינא הוה אמינא שזו כוונת השת"ז במה שהניח דברי השכ"ג בצ"ע כדלעיל, ר"ל כיצד תברך אחרי שנגמרה עשיית המצוה, אלא תקנתה שתכבה את הנרות, ותדליק אותם שוב בברכה. ומהר"ש קורח שלא הביא סברא זו, היינו משום דס"ל שהאשה מקבלת שבת בהדלקת הנרות, כמוכא בס"ל ס"י ד"ה לבעל. מיהו מהר"ש ע"כ בס"ל בית העזרי ח"ד ס"ג כתב כן בפשיטות, שתכבה את הנרות, ותדליק אותם שוב בברכה, עיי"ש. ולא הבאתי סברא זו בפנים, כיון שיש לחוש לתקלה, לדעת הסוברים שהאשה מקבלת שבת בהדלקה, ואי אפשר לכבות, והבן:

ואם האשה מסתפקת אם בירכה, ועדיין לא שקעה החמה, הנה הכה"ח אות לו כתב שלא תברך, דסב"ל. מיהו לדעת השת"ז שנסתפק היכא דבואי לא בירכה, אפשר דיש לומר בזה ס"ס. ספק אם בירכה או לא בירכה, ואפילו את"ל שלא בירכה, שמא הלכה כדברי השכ"ג והמשני"ב שמברכת כל זמן שלא שקעה החמה, וצ"ע. ועיין בשו"ת נחלת שבעה ס"ח שנסתפק בזה, ואכמ"ל:

מאור הפרשה המשך מעמוד 1

לישראל (למילה יש שני ייעודים)... **אומר בעל העקידה** (לך לך): וזה שנאמר לאברהם "התהלך לפני והיה תמים **ואתנה בריתי**" אמר לו שני דברים "תמים" - היא הסרת המום, הערלה, יציאה מכלל גויים (קרוב הפסח), **"ואתנה בריתי"** - תוספת קדושה ומעלה בכריתת הברית בין האומה ובין ה' יתברך (קרוב העומר).

ברית המילה היא שער כניסה לקרבת ה', כשאדם מסיר את הערלה הוא מנתק עצמו מהגויים ונכנס לתחומו של אברהם "אני משל אברהם", שמירת הברית היא להשאר קרוב לה' מי שמושך ערלתו הוא מתרחק..

המדרש (כח ג) אומר: אמר רבי ברכיה, אמר הקב"ה למשה, לך אמור להם לישראל כשהייתי נותן לכם את המן הייתי נותן עומר לכל אחד ואחד מכם הה"ד (שמות טו, טז) "עומר לגולגולת" ועכשיו שאתם נותנים לי את העומר אין לי אלא עומר אחד מכלכם ולא עוד אלא שאינו של חטים אלא של שעורים לפיכך משה מזהיר את ישראל ואומר להם "והבאתם את עומר". העומר והמן היו במידה זהה וכבר הקב"ה מייחס את קרבן העומר למן, מה השייכות בין העומר למן?

המן היה לחם אבירים לחם שמלאכי שרת אוכלים נבלע באברים, **הגמרא (יומא עה) אומרת:** טעם כל המינין טעמו במן. כשבנ"ה התלוננו על המן (במדבר יא) "נפשנו יבשה אין כל בלתי אל המן עיננו" איך ייתכן להתלונן על מאכל נפלא כזה? **אומר המלבי"ם:** היה המן מוכן שימצאו בו כל הטעמים שכוונו אוכליו לטעום בו, אולם כ"ז היה רק לצדיקים לפי מעלת נפשותיהם.. אבל לרשעים שהיה אצלם מזון גשמי ממש לא יצויר שהיה בו סגולה זאת שיתהפך לכל אשר יתאוה האוכל ובודאי לא היו מרגישים בו רק טעמו המיוחד כמו שהוא. המן אם כן מבטא את כל מהות הספירה או להיות גשמי לחיות גשמיות ולטעום גשמיות שבמן, או לעבוד להתקדש ולטעום במן את כל האוצר הרוחני.. כל טעם שבעולם. **שבת שלום.**

והגאולה ממצרים גם היא הייתה הצלת הגוף. ברית לפני פסח היא פתיחת השער לכוחות הגופניים.

המהר"ל (גבורות ה' לה) אומר: כי היו נגאלים באותות ובמופתים, אבל מי שהוא בעל חומר גשמי אין ראוי לזה.. לכך נתן להם שתי מצות שיתעסקו בהם להיות נגאלים.. ודוקא דם פסח ודם מילה.. שדם המילה היא הסרת הערלה, המבדיל בין השם יתברך ובין האדם. ואחר שהסיר פחיתות וגנות שלו, אז יעבוד לו בוודאי, וזה דם פסח, שהפסח הוא עבודתו לו יתברך, ואז ראויים להגאל.

ספירת העומר היא כבר דרגה גבוהה יותר, עליה מהחומר להר סיני, עבודה רבה יותר וארוכה יותר של התקדשות.

אומר המדרש (ויקרא כח): אמר רבי יוחנן, לעולם אל תהי מצות העומר קלה בעיניך שע"י מצות העומר זכה אברהם לירש את ארץ כנען. הה"ד (בראשית יז) "ונתתי לך ולזרעך אחריו.. ואתה את בריתי תשמור" ואיזה? זה מצות העומר. כביכול הקב"ה כורת ברית עם אברהם, והברית היא העומר. אבל, בהמשך הפסוקים אומרת התורה "זאת בריתי אשר תשמרו ביני וביניכם ובין זרעך אחריו, המול לכם כל בשר" אם כן, הברית היא המילה, מה השייכות של העומר לברית?

ברית ועומר זה שער לכוחות הרוחניים, ספירת העומר זה סולם עליה רוחני. כשישראל מגיעים להר סיני לאחר קרבן הפסח וקרבן העומר, מושלמים בעבודת הגוף והרוח.. זה האדם השלם "אמרתי אלוקים אתם".

למה היה צריך לחבר את שתי המצוות הללו של הגאולה (עומר ופסח) לברית המילה?

המשנה (נדרים לא) אומרת: מאוסה היא הערלה שנתגנו בה הגויים הרי שהיא מום ודבר מאוס. **ממשיכה המשנה:** גדולה היא המילה שנכתרו עליה שלוש עשרה בריתות והרי היא תוספת מעלה וקדושה

מאור ההלכה

מתוך 'קיצור הלכות ומנהגים - הלכות שבת' המצורף לספר שתילי זיתים הלכות שבת

רסג

הדלקת נרות שבת, וקבלת תוספת שבת

ז הברכה צריכה להיות לפני התחלת ההדלקה [יג]. וכך הוא מנהגינו [יד] (שת"ז וז"ר סק"א). ואשה ששכחה לברך לפני התחלת ההדלקה, אם נזכרה באמצע ההדלקה, תברך אז [טו]. ואפילו אם נזכרה באמצע הדלקת הנר האחרון, כגון שהיא רגילה להדליק שני נרות כמנהג ונזכרה באמצע הדלקת הנר השני, או שהיא רגילה להדליק יותר משני נרות ונזכרה באמצע הדלקת הנר האחרון, תברך אז [טז] (עיין סביב לשולחן סימן תרעו ס"ב ד"ה ויברך). אבל אם נזכרה אחרי שסיימה להדליק את כל הנרות שהיא רגילה להדליק, לא תברך [יז]. ואם בירכה, יש לה על מי לסמוך (עיין שת"ז וז"ר סק"י) [יח]:

[יג] כדין כל שאר המצוות שמברך עליהן עובר לעשייתן;

[יד] אולם בחלק מק"ק שרעב (וגם חלק מק"ק ביצא) וחלק מק"ק הספרדים. נמשכו אחרי רמ"א שכתב בהגהה ס"ה שמנהג האשכנזים לברך אחרי ההדלקה. עיי"ש. ואינם חייבים לשנות מנהגם, כי מנהג אבותיהם בידיהם. ועוד, שאין להם לבלבל את נשותיהם ולהורות להם מנהג חדש, ולזלזל במנהגם הקדום. ואין להם לחוש מצד ברכה לבטלה, כיון שרבים וטובים סוברים שהדלקת הנר היא מצוה

הנמשכת, וא"כ ש"ד לברך אח"כ. אלא שאם ירצו הנשים מעצמן לשנות מנהגן ולברך לפני ההדלקה כפי עיקר הדין, מה טוב. מיהו הנשים שמנהג אמותיהן לברך לפני ההדלקה, ולמדו בבית הספר ממורותיהן האשכנזיות לברך אחרי ההדלקה, ודאי צריך ללמדן שלא זו הדרך, ושאינה מנהג אבותינו. ושחייבות הנה לברך לפני ההדלקה:

המשך בעמוד 3

